

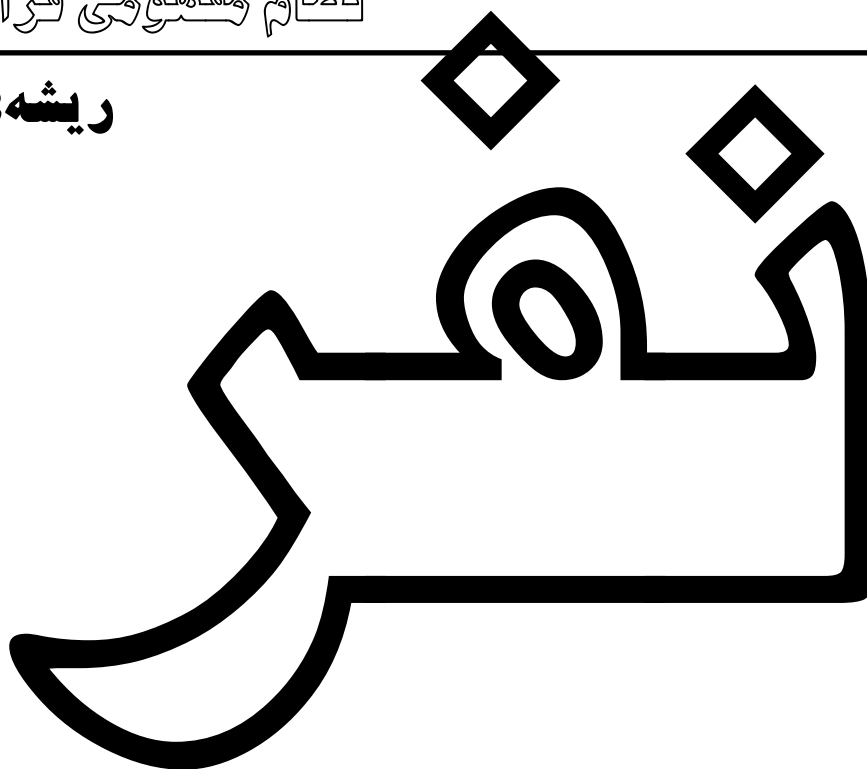

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۷۰۶

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۷۰۶، «نفر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «نفر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «نفر» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۷۰۶
ریشه	نفر
تعداد تکرار	۱۸
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۹۸

فهرست مشتقات

۱۱. نُفُورٍ (۱)	۹. نَفِيرًا (۱)	۶. نَفَرًا (۲)	۴. لَيُنْفِرُوا (۱)	۱. اُنْفِرُوا (۳)
		۷. نَفَرٌ (۱)		۲. تَنْفِرُوا (۲)
	۱۰. نُفُورًا (۴)	۸. نَفَرَ (۱)	۵. مُسْتَنْفِرَةٌ (۱)	۳. فَاَنْفِرُوا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۸۱. لُجِجَ (۱)	۶۱. فَرِحَ (۱)	۴۱. رَدَدَ (۱)	۲۱. جَنَنَ (۲)	۱. اَحَدَ (۱)
۸۲. لَعَلَّ (۲)	۶۲. فَرَقَ (۲)	۴۲. رَزَقَ (۲)	۲۲. جَهَدَ (۳)	۲. اخَذَ (۲)
۸۳. مَتَعَ (۱)	۶۳. فَهَقَ (۴)	۴۳. رَسَلَ (۱)	۲۳. جَهَنَّمَ (۱)	۳. اَخْرَجَ (۲)
۸۴. مَدَدَ (۱)	۶۴. قَدَرَ (۱)	۴۴. رَضِيَ (۱)	۲۴. جَاءَ (۲)	۴. اَذِنَ (۱)
۸۵. مَسَكَ (۱)	۶۵. قَرَأَ (۳)	۴۵. زَيْدَ (۳)	۲۵. حَذَرَ (۴)	۵. اَرْضَ (۱)
۸۶. مَوَّلَ (۴)	۶۶. قَرَأَ (۴)	۴۶. سَبَلَ (۳)	۲۶. حَرَّرَ (۲)	۶. اَللَّهُ (۶)
۸۷. نَذَرَ (۵)	۶۷. قَسَمَ (۱)	۴۷. سَجَدَ (۲)	۲۷. حَضَرَ (۱)	۷. اَلْمَ (۱)
۸۸. نَصَتَ (۱)	۶۸. قَضَى (۱)	۴۸. سَمِعَ (۳)	۲۸. حَمَرَ (۱)	۸. اَلِهَ (۶)
۸۹. نَفَرَ (۴)	۶۹. قَعَدَ (۱)	۴۹. شَدَدَ (۱)	۲۹. حَوَّرَ (۱)	۹. اَمَرَ (۱)
۹۰. نَفَسَ (۲)	۷۰. قَلَبَ (۱)	۵۰. شَىْءَ (۲)	۳۰. حَيَّى (۲)	۱۰. اَمَمَ (۱)
۹۱. نَوَّرَ (۱)	۷۱. قَلَّلَ (۱)	۵۱. صَحَبَ (۱)	۳۱. خَفَّفَ (۱)	۱۱. اَمِنَ (۵)
۹۲. هَدَى (۱)	۷۲. قَوْلَ (۹)	۵۲. صَرَفَ (۲)	۳۲. خَلَفَ (۲)	۱۲. اَنَّ (۲)
۹۳. وَحَدَ (۲)	۷۳. قَوْمَ (۴)	۵۳. ضَرَرَ (۱)	۳۳. خَيْرَ (۱)	۱۳. اَبَى (۳)
۹۴. وَحَى (۱)	۷۴. كَثَرَ (۲)	۵۴. طَوَّفَ (۲)	۳۴. دَبَرَ (۱)	۱۴. بَدَلَ (۱)
۹۵. وَقَرَ (۱)	۷۵. كَرَّرَ (۱)	۵۵. عَتَوُ (۱)	۳۵. دَنُو (۲)	۱۵. بَنُو (۱)
۹۶. وَلَهُ (۶)	۷۶. كَرِهَ (۱)	۵۶. عَجَبَ (۱)	۳۶. دِينَ (۲)	۱۶. ثَبَى (۲)
۹۷. وَلى (۲)	۷۷. كَفَفَ (۲)	۵۷. عَذَبَ (۲)	۳۷. ذَكَرَ (۲)	۱۷. ثَقَلَ (۲)
۹۸. يَمِنَ (۱)	۷۸. كَلَّلَ (۳)	۵۸. عَزَزَ (۱)	۳۸. رَبَّبَ (۱)	۱۸. ثَمَرَ (۱)
	۷۹. كَنَّ (۱)	۵۹. عِلْمَ (۱)	۳۹. رَجَعَ (۲)	۱۹. جَعَلَ (۲)
	۸۰. كَوَّنَ (۶)	۶۰. غَيْرَ (۱)	۴۰. رَحِمَ (۲)	۲۰. جَمَعَ (۲)

فهرست آیات

۱. {النساء - ۷۱} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعاً
۲. {النساء - ۷۱} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعاً
۳. {التوبة - ۳۸} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ لِكُمْ انفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّا قُلْنَا إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ
۴. {التوبة - ۳۹} إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَاباً أَلِيماً وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْئاً وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۵. {التوبة - ۴۱} انفِرُوا خِفَافاً وَثِقَالاً وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ
۶. {التوبة - ۸۱} فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرْقِ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ
۷. {التوبة - ۱۲} وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ
۸. {التوبة - ۱۲} وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ
۹. {الإسراء - ۶} ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ تَغْيِيراً
۱۰. {الإسراء - ۴۱} وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُوراً
۱۱. {الإسراء - ۴۶} وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذُكِرْتِ رَبِّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَى أَدْبَارِهِمْ نُفُوراً
۱۲. {الكهف - ۳۴} وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفْراً
۱۳. {الفرقان - ۶۰} وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُوراً
۱۴. {فاطر - ۴۴} وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُوراً
۱۵. {الأحقاف - ۲۹} وَإِذْ صَرَّفْنَا إِلَيْكَ نَفْراً مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ
۱۶. {الملك - ۲۱} أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَحُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ
۱۷. {الجن - ۱} قُلْ أَوْحَىٰ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَباً
۱۸. {المدثر - ۵۰} كَأَنَّهُمْ حُمْرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ